

Minister vil være med dertil, da jeg er overbevist om, at han ikke vil være med til paa noget Omraade at gøre Uret mod nogen.

Aadal: Den ærede sidste Taler har Ret i, at det af ham omtalte Spørgsmaal, der er rejst ved Samraad i Finansudvalget, er et meget vigtigt Spørgsmaal. Som Forholdene have udviklet sig i de sidste Aaringer og navnlig i de sidste 10 Aar, er der kommet en stor Konkurrence mellem Sparekasserne og Bankinstitutterne. Sparekasserne og Bankerne have egentlig, kunne vi sige, hver deres Forretninger, der slet ikke falde sammen. Sparekassernes Forretninger gaa mere ud paa Laan, som i en længere Tid kunne blive staaende uopsigelige, hvorimod Bankerne mere ere beregnede paa hurtig Omsætning, paa Handelsomsætning. Sparekasser udlaane saavel i faste Prioriteter i Ejendomme som i stor Udstrækning til de forskellige Andelsforetagender, til Forbrugsforeninger, Mejerier, til Avlsforeninger o. s. v., give altsaa Laan, som kunne staa i længere Tid eller afdrages mod rimelige Afbetalinger. Det bliver alt for kostbart at gaa til Bankerne om saadanne Penge. Det er derfor ogsaa rigtigt, at Landboerne i saa vid Udstrækning som vel muligt oprette deres egne Sparekasser, hvor de sætte deres egne Penge ind, saa at de derved kunne betjene Landbruget i saa stor Udstrækning som muligt. Ved Loven af 28. Maj 1880 blev der for at sikre Sparerne deres Penge indført et Tilsyn fra Statens Side, og der blev ogsaa som før nævnt givet de Banker, som den Gang havde Sparekasseforretning, Lov til at drive Sparekasseforretning i Fremtiden, og de kunde faa Tilladelsen fornyet hver Gang for 10 Aar, naar Fristen var udløben. Det har naturligvis hjulpet, siden vi fik denne Sparekasselov med Tilsynet fra Statens Side, saa at Pengene staa mere betryggede i Sparekassen, end de gjorde i Forvejen, hvor man nok kunde inklade sig paa flere Spekulationsforetagender.

Det er dog ikke altid, at Befolkningen ser Forskellen mellem Banker og Sparekasser. Bankerne drive tit deres Virksomhed for at faa Sparerne Penge ind paa den Maade, at de give for Penge, der ind-

sættes paa 2—3 Maaneder, højere Rente, end de paagældende kunne faa ved at sætte dem ind i Aarevis. Derved lokke de en Del til at sætte deres Penge i Banken, som Bankerne saa have at bruge af. Det bliver dog en tvivlsom Fordel for de vedkommende Landboere. De trænge til deres Sparekasser for at faa Penge til deres Andelsforetagender, Prioritetslaan o. s. v. Kommer det til pengeknappe Tider eller til Tider, hvor Penge ere dyre, kunne Bankerne hurtig sætte Renten i Vejret og derved drage Sparemidlerne ud af Sparekassen og ind i Bankerne, hvilket kan faa meget skæbnesvangre Følger. Sparekassernes Midler staa jo ude omkring i Prioriteter til fast Rente, og hvis blot en ringe Kapital gaar ud af Sparekasserne og ind i Bankerne, kommer det Forhold til Stede, at Sparekasserne enten maa sige nogle af deres Prioriteter op eller forhøje Udlaansrenten over hele Linien. Og hvad dette vil betyde, kan man nok forstaa. Folk faa deres Prioriteter sagte op og skulle søge andre Penge til Prioriteter, og det bliver i pengeknappe Tider meget vanskeligt for dem. Det vil i det hele taget gribe forstyrrende ind i den rolige Udvikling af vore økonomiske Forhold og navnlig i den rolige Udvikling af vore Prioritetsforhold, som er af den allerhøjeste Vigtighed. Derfor tror jeg ogsaa, det er paa høje Tid, at der bliver gjort, hvad der kan gøres fra Lovgivningsmagtens og den høje Regerings Side for, at der kan blive mere trygge Forhold for Sparekasserne at virke under, end de nu have.

Jeg beklager meget, at der er blevet givet en Del Banker Tilladelse igen til for 10 Aar at drive Sparekasservirksomhed, uden at de behøve at have Sparekassebøgerne stemplede. Jeg er nemlig sikker paa, at vi gaa der mere og mere ind i et usundt Forhold. Det ærede Medlem, der sidst talte, nævned, at der var en Bank i Odense, Fyns Landmandsbank, hvem denne Stempelbemyndigelse var nægtet, og det er rigtigt. Men naar man saa gaar frem paa den Maade, som denne Bank gør — og det vil naturligvis blive efterfulgt af flere — at man tager et Indlaansbevis, hvorpaa Bankens Bestyrelse bekræfter, at de Penge, der blive satte ind paa dette Bevis, forrentes af Banken, og